

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Kilworth_Garry_Douglas-Sochar.pdb

PDB Name: Kilworth Garry Douglas - Sochar

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 25.9.2007

Modification Date: 25.9.2007

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Garry Kilworth
Sochar

Niccolo se dostal k hranici Velké pouště v poledne třetího dne. Sesedl a odváděl svého koně a sedmnáct nákladních velbloudů k poslednímu zdroji vody; během dalších šesti týdnů na další nenarazí. Na břehu řeky se napili. Někdo by snad byl řekl, že tolik velbloudů je zbytečný přepych, ale Niccolo věděl, že více je někdy lepší než méně. Sochy vezlo jenom osm velbloudů. Ze zbývajících byli dva naloženi zásobami pro Niccola a jeho koně, tři nesli vodu a další tři byli naloženi pící pro ostatní velbloudy. Poslední velbloud vezl pící pro nosiče píce, ale už ne pro sebe. Možná tento velbloud nebo některý z ostatních zemře hlady dřív, než dojdou k Věži.

Niccolo musel skončit u sedmnácti. Když se radil s mudrcem Cicarem, stařec mu doporučil, aby si vzal s sebou nekonečné procesí velbloudů, pokud si chce zajistit přežití. Vzdálenost, potravinové řetězce, energetické iirovně, teploty, vlhkost, ztráta tekutin - když Cicarovi předal všechny důležité informace, výsledkem výpočtů byla karavana velbloudů táhnoucí se do nekonečna. Mudrce nezajímalo, že je to nemožné. Jednoduše aplikoval na daný problém svou matematiku a oznámil odpověď.

Aspoň byli z masa a krve. Ke konci cesty by je Niccolo mohl začít pojídat, jestli to bude nutné. V téhle chvíli mu to pomyšlení připadalo nechutné, i když vůbec nebyl sentimentální a ani nedal jméno svému koni. Jenomže Niccolo věděl, že až dojde na volbu mezi hladověním a porážkou některého ze zvířat, pak bez váhání použije svůj nůž, bez ohledu na to, co si teď slibuje. Kdyby už ochutnal červy, dokonce si naplnil žaludek hlínou, když zůstal bez potravy. Člověk je ubožácké stvoření, když se dostane na pokraj smrti. Když odhodí zábrany, sní i vlastního bratra, jen aby ušetřil koně nebo velblouda.

Jenomže i tak je to zvláštní. Člověk umí překvapit i sám sebe, přemýšlel Niccolo, zatímco si plnil nádoby vodou*. Když jemu a Arturovi přesně v téhle poušti došla voda, servali se o posledních pár doušků jako psi, zabili by se kvůli nim. V poslední chvíli přišla záchrana a zabránila tak vraždě.

Jenomže, jak ironické, Arturo o necelé dva měsíce později spáchal sebevraždu, oběsil se v zadní místnosti vlakové zastávky, z lásky k nějaké kurvě.

Proč člověk jeden den bojuje zuby nehty od život, a druhý den se zabije? Jako by život byl jak vzácný, tak zbytečný, jenomže nikdy ne zároveň, ale v různých souvislostech. Život měnil svoji hodnotu v souladu s citovým zabarvením. Když Arturo v poušti umíral žízni, měl na mysli jedinou myšlenku - žít. Byla to zoufalá, divošská myšlenka, instinkt.

Avšak instinkt zmizel, když Arturo vylezl na ten barel a uvázal si kolem krku šňůru od rolety. Proč ten instinkt nevyskočil z koutku, ve kterém se schovával a čekal, až na něho dojde řada, kdy bude zabíjet kvůli životu? Možná, že beznaděj takový instinkt zabíjí? Kdyby v poušti bojoval dostatečně tvrdě a bezohledně, nakonec by mu voda možná připadla. Jenomže láska ženy, ať o ni bojoval, jak urputně chtěl, mu nikdy nemohla patřit. Když mu ji odepřela, nemohla ji opětovat, pak zůstal bezmocný, protože by jí ani za milión let nedokázal vyrvat lásku ze sevření jako láhev vody.

Po řece tiše plula loď, konnidelník byl určitě rád, že může plavidlo většinou nechat plynout s proudem. Náklad byl ukrytý před sluncem pod přístřeškem pokrytým palmovými listy, který se klenul nad palubou jako tunel. Plachta byla spuštěná, což nebylo nutné, bylo to dokonce na překážku rychlé plavbě.

Když loď proploovala kolem, Niccolo mohl otvorem ve stříšce nahlédnout dovnitř. V šeru seděl obří muž: vypadal dost neohrabaně, zdálo se, že je příliš veliký pro svou loď, ale byl to muž plný klidu a spokojenosti, lapený svým mohutným tělem. Pletl. Veliké ruce kmitaly dřevěnými jehlicemi, zatímco loket občas trhl kormidlem, jako by uměl řídit bez dívání.

?dalo se, že zná řeku tak dobře - její meandry, proudy, písčiny a peřeje - plavil se po tomhle dlouhém vodním hadu už půl století -, že nepotřebuje oči. Možná proud cítil a věděl s přesností na námořní palec, zlomek hloubky, kde se nachází jak v čase, tak prostoru? Možná navigoval a přitom pletl vlněné oblečení, obojí po hmatu, a plul do moře.

Niccolo muži pokynul, ten mu odpověděl.

Po chvíli si rozbil tábor u řeky, která se klikatila pod jasným nebem, vzorovaném hvězdami. Z táboráku vyletovaly přepřšky jisker, podobné potulným hvězdám, i když Niccolo nevěděl, jestli dodávají někomu naděje. Tam venku, v poušti, byla nějaká ztracená duše, která uviděla záři na nebesích.

Následujícího rána se Niccolo probudil do velbloudího mručení, kopání svázanýma nohama a potřásání postrojů. Kůň se téhle drobné vzpoury nezúčastnil. Vznesené zvíře (za které se považoval) zůstalo povzneseno nad reptající velbloudy. Niccolo velbloudy nakrmil a pak pojedl ve společnosti koně, stranou od ostatních zvířat.

Třetí den v poušti Niccolo narazil na tu ženu. Rty měla pokryté puchýři, jen ztěžka jí přes ně vlil do krku trochu vody. Když otevřela oči, řekla: "Věděla jsem, že přijdeš. Viděla jsem tvůj oheň," a pak znovu ztratila vědomí.

Večer ji přivedl k životu trochou horkého jasmínového čaje, a brzy se dokázala posadit a mluvit. Nebyla nijak zvlášť hezká. Odhadoval, že byla přibližně stejného věku jako on, něco málo po třicítce. Kůži jí vysušilo slunce, až získala barvu starého papíru, a i když byla jemná, byla pokrytá myriádami jemných vrásek, zvlášť kolem očí a úst. Postavu měla štíhlou: jako by byla ze suchého rákosu. Na sobě měla jenom tenké bavlněné šaty.

"Co tady děláš?" zeptal se jí.

"Hledám vodu," řekla, usrkávala čaj a hleděla na něho přes okraj hrnku.

Popuzeně máchl rukou.

"To vidím, ale jak ses ztratila? Patřila jsi k nějaké karavaně?"

Pomalu zavrtěla hlavou.

"Hledala jsem dům své matky."

"Tady, v poušti?"

Hnědé oči se ve světle ohně měkce dívaly.

"Tohle nebyla vždycky poušť," řekla. "Myslela jsem, že tu třeba něco zůstalo - pár cihel, kamenů, prostě

něco."

Niccolo přikývl. Odhadoval, že patří k těm, kdo se vydali hledat vlastní kořeny. Ted' se ztratila, ale byla ztracená už předtím, než se vůbec na poušť vydala. Patřila k těm, kteří byli jako děti při exodu odděleni od svých rodin, a později si zjistila jméno otce, kde rodiče žítí, a šla se podívat, jestli něco zbylo. Díval se kolem sebe, oči mu klouzaly po rovné, nezvlněné pláni. Před pouhými třemi krátkými desetiletími tu vzkvétalo společenství, předměstí jednoho města. Přímo na místě, kde zrovna byli, stály domy, táhly se ulice. Město bylo tak rozlehlé, že kočáru se šestispřežím trvala cesta ze středu na předměstí mnoho dnů. Ted' tu nebylo nic, jenom prach.

"Nemůžu tě vzít s sebou," řekl. "Mám namířeno k Věži..." Kývl směrem k nádherné stavbě, která vládla východnímu nebi, vyšší než kterákoli hora v kraji, tak vysoká, že se její vrchol často ztrácel v mracích. Protože byl večer, začala ji pokrývat světla jako pomrkávající časné hvězdy.

Plaše řekla: "Můžu jít s tebou."

"Ne. Nemám dost jídla a vody, abych bral cestujícího. Mám jenom to, co potřebuju pro sebe, a nic víc. Ukážu ti správný směr. Pěšky můžeš dojít k řece za pět, možná šest dní. První uprchlický tábor je dva dny cesty odtud."

Podívala se na něho s ulekaným výrazem ve tváři.

"Umřu žízni."

"To není moje vina. Našel jsem tě náhodou. Nemám nic společného s tím, že jsi tady. Mohla bys to dokázat. Dám ti trochu vody, aspoň kolik budu moci."

"Ne," řekla pevně, objímala si kolena a hleděla do ohně, "vezmeš mě s sebou."

Neodpověděl, už neměl co říct. Niccolo ji samozřejmě nechtěl posílat pryč a věděl, že má pravdu, že pravděpodobně umře, ale neměl na vybranou. Úspěch jeho cesty závisel na tom, že bezpečně dojede. Aby si mohl být jist úspěchem, potřeboval to udělat sám, bez jakékoli přítěže. Zdržovala by ho, pila jeho vodu, jedla jeho jídlo, špehovala by ho, vyzvíдалa jeho tajemství. Pravděpodobně by musel zabít víc než jednoho velblouda, aby se dostal k Věži, kdyby ji vzal s sebou. To neměl v plánu.

Nakonec promluvil.

"Musíme si trochu odpočinout, oba to potřebujeme."

Niccolo jí dal spací pytel a sám si vzal koňskou houni. Když slunce zapadlo, byla hrozná zima, zem si nedokázala udržet teplo. Přitulila se k němu, aby se zahřála, a ten žár mu zabránil, aby se odtáhl. Nebyl se ženou tak dlouho, že skoro zapomněl, jak pyrotechnický to může být zážitek. Těsně před úsvitem si vlezla k němu pod deku a řekla: "Vezmi mě - prosím," a i když věděl, že ta slova mají dvojitý význam, že se vrhá do čehosi, čemu se chtěl vyhnout, miloval se s ní.

Ráno věděl, že ji nedokáže poslat svou cestou. Chtěl, aby byla s ním, v chladných pouštních nocích i potoní, v jeho pustém životě.

"Budeš muset jet na jednom nákladním velbloudovi," řekl. "Už jsi někdy seděla na velbloudovi?"

"Ne, ale dokážu to."

"Jak se jmenuješ?" zeptal se, jako by ho to dodatečně napadlo, když jí pomáhal nahoru. Vybral jednoho z méně divokých velbloudů, který nekousal z čiré zlomyslnosti, i když ke konci celodenního těžkého pochodu měl sklony chňapat.

"Romola," usmála se. "A jak ty?"

"Niccolo. Ted' poslouchej, Romolo, máme před sebou dlouhou cestu, a tvoje... zadek tě bude pořádně bolet."

"Můžeš mi ho trochu namazat, až se na noc zastavíme," řekla a hleděla mu do očí.

"Nemáme žádnou mast," řekl prakticky a vyšvihl se do odřeného koženého sedla.

Pustili se do pouště, směrem k nádherné Věži, jejíž stín se večer daleko natahoval a skoro k nim dosáhl. Před osmi lety se s Arturem vydali na vražednou výpravu a nepodařilo se jim ani přejít poušť. Tentokrát byl dobře připravený, ale vezl sebou pasažéra. Jestli se něco stane, bude se jí muset zbavit, protože cíl výpravy byl důležitější než kdokoli z nich.

To město tam samozřejmě pořád bylo, připomínal si. Tyčilo se kolmo do výše, místo aby leželo jako veliký rybník rozlité po povrchu kontinentu. Bylo to, jako by domy byly přísáté k mrakům, jako voda v chrličích, a zůstaly stát jako obří pilíř, podpírající nebese. Město se stalo Věží, pomníkem umělé krásy a

pokroku: důmyslným a slavným svědectvím geniální architektury. Dokonale symetrické a formálně nejskvělejší, nemělo dosud v lidském díle žádné obdoby. Působ a elegance, vkus a rovnováha nejvyššího stupně, jakého bylo možno na této straně nebes dosáhnout. Ani andělé by nemohli vytvořit úžasnější doklad umění, ani sám Bůh by nestvořil nádheru více lahodící oku.

A úplně na vrcholu přebýval sám veliký a opovrhovaný architekt a stavitel, její tvůrce a obyvatel.

Věž začal stavět dá Vinci, budoucí Nejvyšší Kněz, když mu bylo něco přes dvacet.

"Potřebujeme se přiblížit Bohu," řekl svým současníkům a lidu, "a vzdálit se obchodování a kupčení na ulicích. Jistěže máme věž katedrál, ale pomyslete, jakou nádhernou dominantou města by byla věž! Můžeme využít cihly a drť z demolovaných domů, aby náklady výstavby byly nízké. Nahoře je čistší vzduch."

Dá Vinci byl nyní skutečně "nejvyšším knězem", který žil na vrcholu Věže, daleko od lidí, chráněný armádou kleriků. Říkalo se, že do jeho komnat musí být ve dne v noci pumpován kyslík, aby se nahoře dalo dýchat. Byla tam také velká zima, proto byly neustále udržovány ohně, a jako palivo sloužil nahromaděný nábytek miliónu obyvatel starého města.

Při práci začal, jak slíbil, troskami zbouraných domů, továren, vládních budov, ale postupně, jak ho zachvacovala horečka velikosti, naléhal na své kněze, aby všude hledali další materiál. Použili náhrobní kameny, strhávali zdi, ze studní vykopali cihly. Lidé si začali stěžovat, ale dá Vinci jim řekl, že na každého nespokojence se snese Boží hněv, a jelikož on je nástrojem Božím, sám dohlédne, aby rozsudkem byla smrt.

Tou dobou už Věž byla citadelou, v jejíchž zdech rostla soukromá armáda. Svatí Strážci, jak se jim říkalo, denně vycházeli ven, aby hledali další stavební materiál, vyháněli lidi v okolí Věže z jejich domovů a ničili celé ulice, aby se dostali k dlažbě.

Ne všem občanům byl dá Vinciho plán proti mysli, jinak by nikdy nedospěl tak daleko. Mnohé strhla jeho vášeň, sami dodali potravu jeho nadšení a odhodlání. Například cech stavebních dělníků, početná skupina lidí, stála za myšlenkou Věže k Bohu jako jeden muž. Znamenala pro ně příslib práce pro mnoho nadcházejících let.

Stejně tak pro nosiče vody s jejich kárami táhanými mulami; povozníky, kteří vozili zásoby zedníkům a Svatým Strážcům; zbrojře; cihláře; dělníky dobývající čedič a mramor. Všichni tyto lidé se s neskrývaným nadšením postavili za dá Vinciho.

Dá Vinci začal povolávat víc mladíků a dívek, jak narůstaly požadavky Věže na další pracovní síly, a oni přicházeli většinou z ulic města. Když příslušný cech už dál nenacházel silné lidi, kteří by se k němu připojili dobrovolně, posílal ven rekvirovací tlupy a sehnal si pracovníky tímto způsobem. Nakonec museli sbírat dělníky ze statků kolem města, a tak osiřelá půda pustla, zatímco Věž rostla, mocná a vysoká, nad tvář světa.

Mezi poslední budovy, které by měly být zpusťeny, patřily kostely, ale i ty byly nakonec zbourány a jejich barevná okna a mramor byly použity, aby umocnily nádheru už tehdy bájněho dá Vinciho památníku. Nejvyšší Kněz ve svých požadavcích na krásu usiloval o dokonalost. Podřadné materiály byly strženy, odstraněny, naloženy na lodě, které je odvezly na oceán a tam je vrhly do vln. Žádná vada nebyla tak malá, aby ji přehlédl a dovolil zůstat. Každá část věže, každý úhel pohledu si zasloužil nejvyšší pozornost, zasloužil si, aby se mu v rámci celku dostalo dokonalosti.

Bezvadnost se stala dá Vinciho posedlostí. Přesnost, dokonalost, výtečnost. Nic menšího nebylo přijato. Byly případy těch, kdo zemřeli strašlivou smrtí pro nepatrnou závadu, skvrnku znatelnou jen při určitém osvětlení a viditelnou jen z určitého úhlu, které si povšiml jen dokonalý zrak. Neexistovala malá chyba, protože každý škrábanec byl roklinou.

Takovou podobu jeho posedlost na sebe vzala.

Tou dobou, kdy věž byla napůl dostavěná, začalo obyvatelstvo opouštět město. Dlouhé řady uprchlíků putovaly pustinou a tábořily v přilehlých údolích, kde byla aspoň mělká půda pro pěstování chudého obilí, i když hory vrhaly studené stíny přes jejich pole a rychlé větry přinášely brzké mrazy.

Nebo se lidé vydali k moři a usadili se na pruhu pobřeží, kde se stěží udrželi rybáři, kteří tam žili, ještě než k nim davy dorazily. Mnoho z nich zemřelo za pochodu, někteří, kdo cestovali po řece, se utopili, když přetížené vory strhly peřeje; jiní zahynuli hladem, když došli do táborů; tisíce pokosil mor, a už

nikdy nepozdvihli hlavu z prachu.

A Věž stále rostla.

"Co si myslíš o dá Vincim?" zeptala se Romola třetí noci, kdy byli spolu.

"Je geniální," řekl Niccolo bez váhání. "Je to největší architekt a stavitel, kterého kdy svět poznal."

"Pochází jeho nadání od Boha?"

Pohlížela na něho skrz světlo ohně.

"Jak to myslíš?" zeptal se.

"No, jestli mu Bůh dává pokyny?"

"Tohle zavání rouháním," řekl a tvrdě se na ni požíval. "Chceš tím říct, že zásluhu na Věži má Bůh a ne Nejvyšší Kněz. Je to práce dá Vinciho, nikoli Pánova."

Potom se od ní odtáhl, dál od ohně, přestože se bál nočních hadů, skrývajících se ve stínech kamenů. Hovořila dál.

"Patřila jsem ke Svatým Strážcům - dokud mě strašné nerozzuřili..."

Podíval se na ni, potom se ohlédl na Věž a pak zase na ni.

"Aha," řekl, "takže jsi nepřišla z uprchlického tábora? Přišla jsi přímo z Věže?"

"Já... nevěděla jsem, co jiného dělat, když nám řekli, že máme odejít; přemýšlela jsem o tom, že se podívám po bývalém domu svých rodičů, říkala jsem si, že byl daleko od Věže a třeba něco vydrželo."

"Proč ti řekli, abys odešla?"

"Naverbovali nové strážce, z daleka. Starí Svatí Strážci byli propuštěni. Už se dál nesmíme zdržovat v blízkosti věže. Většina mých přátel odešla k moři, pokusí se dostat práci na lodích jako strážce proti pirátům. Umíme jenom bojovat. Chci se zeptat Nejvyššího Kněze, jestli se někdo z jeho -jeho bližších Společníků Ve Zbrani může vrátit na bývalé místo. Koneckonců jsme jeho Vyvolení."

Niccolo se usmál. "Chceš říct, že už si tě dál nevolal do postele?"

Zvedla hlavu a zavrtěla jí.

"Ne[^] to je privilegium vyhrazené pro Svaté Strážce."

"Chápu. Takže fakt, že ty a většina tvých společníků dosáhla věku kolem třicítky, nemá nic společného s tím, že vám řekli, abyste odešli? Ti noví muži a ženy samozřejmě nejsou mladí, hezcí nebo krásní?"

Upřeně se na Niccola dívala.

"Naverboval si novou armádu z velmi logických důvodů. Teď se skládá ze spousty skupinek mužů a žen z různých oblastí a různých kmenů."

"Takže proč to dá Vinci udělal?" zeptal se Niccolo tiše.

"Prý se bojí, že se proti němu kují pikle, dokonce i mezi Svatými Strážci, kterým tak věří. Ty nové skupiny mluví každá jiným jazykem, používají spoustu různých řečí. Když nemůžou komunikovat, nemůžou se ani spiknout proti Nejvyššímu Knězi, ne?" řekla. "A protože ovládá malou skupinku tlumočníků, má vlastně v rukou celou armádu."

Kromě sebe sama, jak byl Niccolo přesvědčen. Dá Vinci měl určitě chytrou strategii. Na dá Vincim bylo hodně obdivuhodných věcí, bez ohledu na to, jak byl nenáviděn. Věž byla produktem geniálního mozku. Její architektura, její technika předstihla svou dobu o mnoho desetiletí. Kde by se snad některý starý pilíř mohl ukázat jako slabý, dá Vinci sestrojil nový. To on vynalezl příčný oblouk, žebro opěrné zdi, slepou arkádu a spoustu dalších architektonických divů. Absolutní krása konečného díla - kolonády, okna, stropy -skutečně byla hodná boha.

Jaká škoda, že obětoval milión lidí, aby uspokojil své sobectví.

Třetí neděli ji Niccolo probudil z hlubokého spánku a pustil se do ní.

"Co se mi hrabeš ve věcech," řekl rozzuřeně. "Do mých věcí nemáš co strkat nos."

Vytrásla spánek z hlavy a zadívala se vzhůru na něho. Postupně začala chápat. Viděl jí to na očích.

"Byla jsem jenom zvědavá," řekla. "Nemyslela jsem to špatně."

Niccolo ukázal na jedno zavazadlo, které spadlo z velblouda. Jeho obsah se vysypal do písku pouště: mramorové sochy, zpodobňující anděle, cherubíny, serafíny. Dívala se tam, kam ukazoval.

Řekl: "Když jsi uzel znovu zavazovala, použila jsi uzel, který se uvolní - a to je výsledek."

"Promiň. Jenom jsem chtěla.

"Čenichat," řekl Niccolo.

Podle jejího výrazu poznal, že se nemýlí, takže ji chytil a postavil na nohy. Nečekaně ho zprudka udeřila hranou ruky za ucho, a když mu hlava trhla na stranu, kopl ho do slabin. Složil se do prachu, v krku palčivá bolest, v pohlaví tupý pocit, který se rychle změnil v nesnesitelná muka.

Koneckonců byla voják.

"Neopovažuj se to zkoušet znovu," křičela. "Moje matka byla vrah. Naučila mě vojenskému umění. Ted' bych tě mohla zabít..."

Byl skoro bez sebe bolestí, takže mu to nemusela říkat.

Když se konečně vzpamatoval, už měla jeho sochy posbírané, opatrně je zabalila do ochranných rohoží a svázala je do balíku. Dobelhal se k zavazadlu a zkontroloval uzly, uspokojilo ho, že tentokrát jsou správné a pevné. Pak se vyšvihl do sedla, v duchu zaúpěl, a pak jí pokynul, aby ho s velbloudy následovala.

"Ty figuríny," řekla ve viditelné snaze opět se s ním udobřit, "jsou velmi krásné. Odkud pocházejí?"

"Vytesal jsem je sám," řekl, "z nejlepšího kusu mramoru, jaký kdy východní kamenolomy vydaly."

Zdálo se, že to na ni udělalo dojem, i když samozřejmě nebyla znalcem umění a ani nevěděla, kolik práce bylo vloženo do třeba jen jediné sochy ze tří set třiceti tří. V hlase jí zazněl obdiv.

"Jsou velmi krásné," opakovala.

"Jsou bez chyby," poznamenal tak nedbale, jak jen dovedl. "Trvalo mi spoustu let, než jsem je všechny vytesal, a právě jsem je dokončil. Je to dar pro dá Vinciho. Už nedokáže vytesat v malém, jak to člověk potřebuje, aby mohl vytvořit šest palců vysoký kousek - takové sošky potřebují mladší, jistější ruku -, zvláště když má pokročilou artritidu."

Po tomhle zmlkla.

Věž rostla co do velikosti a výšky, zatímco se blížili k její patě, až zaplnila obzor. Její nesmírnost a jas zaplavily Niccola tak, že nechybělo mnoho, aby se otočil, zapomněl na svoje poslání a vrátil se zpátky do hor. Ted' mu jízda bude trvat ještě den, nikoli až do konce, ale k okraji stínu Věže. Věž byla jako vytesaná hora, bílý vrcholek skály, který se tyčil vzhůru, až pronikl světlo modř vysokého nebe. Její vršek bylo zřídka vidět, protože byl většinou zachumlaný do mraků. Jejimi výklenky a otvory se proháněly rychlé noční větry, takže se podobala obrovské flétně, která hraje tajemné melodie měsíci. Tou dobou začal pojídat jednoho velblouda a druhé dva pustil, protože píce, kterou nesli, už byla spotřebována, takže byli k ničemu. Voda jim skoro došla.

Romola mu ukázala, jak získat vodu pomocí roztažené membrány ze žaludku mrtvého velblouda.

Vykopala v písku kónickou jámu, na dno postavila

plechový hrnek a membránu rozložila tak, aby tvořila trychtýř. Voda, která se srážela na její spodní straně, odkapávala do hrnku.

"Jsem umělec," prohlásil, protože ho podráždilo, jak si v otázce přežití umí poradit. "Tyhle věci neznám."

"Takže umíš tesat, ale ne přežít?"

"To se ukáže."

Došli k Věži, chodidla rozedřená, unavení, ale živí. Svatí Strážci si je okamžitě vzali do péče. Romola protestovala, říkala, že byla voják, ale oni vůbec nerozuměli, co říká. Všude kolem věže se ozývalo brebentění, muži a ženy spolu rozmlouvali tuctem různých řečí. Romolina naléhání si nikdo nevšímal a hodili ji do žaláře.

Niccolo našel jednoho Svatého Strážce, který mluvil jedním ze tří jazyků, které Niccolo znal, a vysvětlil mu, že přinesl Nejvyššímu Knězi nějaké dary a že dá Vinci by se hrozně rozzlobil, kdyby Nicco-lovi nebyla umožněna audience u toho, kdo dlí ve výšinách.

"Jsem syn Nejvyššího Kněze," řekl Niccolo, "a chci vzdát hold svému otci."

Poslali zprávy, dostali odpovědi, a nakonec se Niccolo ocitl ve stříbrné kleci, která byla vytahována nahoru do různých poschodí Věže: rychle klec táhli po vrátcích, kterými probíhaly zlaté řetězy s protizávažím. Vynález jeho otce.

Ranec se sochami měl s sebou.

Dosáhl vrcholu věže, musel padnout na kolena a pak ho zavedli do veliké místnosti, před mocného Nejvyššího Kněze dá Vinciho. Výzdoba komnaty byla třeští dokonalosti, stropy vymalovali velicí umělci, ve stěnách byly vyřezány nádherné basreliéfové vlysy, a na podlaze se vzorem mraků stály sochy,

vytesané samotným geniálním dá Vincim.

Útlý muž středního věku pozoroval Niccola tvrdým pohledem z bezpečné vzdálenosti. Mnul si artritické ruce, masáží se zbavoval bolesti, zatímco strážé s těžkými meči stály ve střehu, připravené Niccolovi setnout hlavu, jakmile dostanou od svého pána pokyn.

"Ty tvrdíš, že jsi můj syn," řekl, "ale já mám hodně synů a hodně dcer - všichni jsou bastardi."

Niccolo odpověděl: "To je pravda, nejsem legitimní, ale jinak to nemohlo být. Nikdy jsi se neoženil."

Starý muž se tiše zasmál. "Pravda. Miloval jsem jedinou ženu - a ta mě zklamala."

Niccolo se zatvářil překvapeně. "Jak tě zklamala, můj pane?"

"Pokryla se jizvami, takže její líbeznost se mému pohledu zošklivila. Byla vidinou krásy, která se v mých očích proměnila v hrůzu..." Ta vzpomínka zřejmě působila dá Vincimu bolest, protože se na chvíli odmlčel v hlubokém zamyšlení, obličej zamračený, potom se jeho nálada změnila a řekl: "Takže co? Co to znamená? Proč jsi chtěl, nikoli žádal slyšení ume?"

"Přinesl jsem ti dar, můj pane," řekl Niccolo. "Dar pro mého otce. Tři sta a třiatřicet soch, všechny vytésal s velkým uměním nadaný umělec - génius -, každá z nich je mistrovský kus."

"Kdo je ten umělec? Rafael, Michelangelo?"

Niccolo zvedl hlavu a usmál se. "Já jsem ten umělec, můj pane."

Tentokrát dá Vinci zaburácel smíchem. "Chci se podívat na ten dar."

Strážé rozbílily rohože a jedna po druhé se začaly objevovat sochy, byly opatrně rozmíst'ovány po mramorové podlaze, až pokryly velkou část rozlehlé komnaty. Nakonec se na světle ocitly všechny, a Nejvyšší Kněz pokynul jednomu strážci, aby jednu sochu přinesl tamr kde stál. Pečlivě si ji prohlížel, nejprve tak, jak spočívala strážci v rukou, pak si ji vzal sám a obracel ji, obracel - opatrně, ale také obdivně.

"Tohle je vskutku nádherná umělecká práce," řekl dá Vinci a pozvedl figurínu tak, aby měkké světlo zachytilo vzorky na hlazeném a leštěném povrchu. "Kolik jsi říkal, že jich v souboru je?"

"Tři sta a třiatřicet."

Dá Vinci se usmál. "Znáš hodnotu čísel. Tři - Dokonalá Harmonie."

"Nebo spojení jednoty a rozdílnosti..."

"Obojí. A tady máme dokonalé číslo - tři trojky."

"Andělé, cherubíni, serafini," řekl Niccolo. Začal je na mramorové podlaze rozestavovat do velkého kruhu. "Jak vidíš," hovořil při práci, musel se soustředit, takže se na dá Vinciho nedíval, "je to také skládačka, která do sebe zapadá. Každý anděl se hodí k jinému, ale jenom k jedinému. Povšimneš si, že vzorek mramoru prochází soškami jako oceánský proud, opisující svatý kruh. Vyzývám tě, abys našel, kde vzor začíná a kde končí, protože tvoří jediný nepřetržitý pás."

"Nádherné..." slyšel Niccolo, jak Nejvyšší Kněz vydechl.

Byli tam andělé každého druhu, někteří nazí, jiní ve splývavých róbách, jiní třímající meče spravedlnosti. Byli tam serafini mávající kopími pravdy a cherubíni s malými křídélky, natahující kupi-dovské luky š drobounkými šípy.

"Ale podívej se zblízka, můj pane, na jejich rysy..." Nejvyšší Kněz udělal, co mu bylo nařízeno.

"...každický z nich," pokračoval Niccolo, "má tvou tvář, když jsi byl mladý a krásný jinoch."

V komnatě bylo dlouho ticho.

Nakonec dá Vinci prošel kolem svého vězně a podíval se dolů na množství mramorových soch u svých nohou, jež všechny nesly jeho rysy z časů, kdy byl na vrcholu své krásy.

"Úžasné," šeptal a laskavě jednu sochu pohladil. "Nádherné -" ale pak vykřikl jakoby bolestí a vytrhl jednoho cherubína ze svatého kruhu.

"Tenhle má zlomené křídlo," křičel.

Strážce poblíž Niccola se nejistě pohnul, jako by věřil, že se od něho čeká, že něco udělá se zuřivostí svého pána, ale dá Vinci zvedl povadlou artritickou ruku.

Niccolo rychle promluvil. "Nehoda, otče. Vytesám jinou, abych ji nahradil. Přinesl jsem si dost mramoru, abych mohl vytesat další tři sochy, kdyby to bylo nutné."

"Ale co vzor...?"

"Udělám to tak, aby se hodila k ostatním. Jako figurální sochař nemám sobě rovného, kromě tebe ve

dnech, kdy tvé klouby byly ještě ohebné. Já jsem ty, když jsi byl mladší a netrápila tě artritida." Ještě jednou si muž středního věku podrobně prohlédl sošku a potěžkal ji v rukou. Pak zvedl jinou a počínal si stejně.

"Je to skutečně skvělá umělecké práce," řekl, když skončil, "ale budu muset pořádně prohlédnout, než je dovolím přenést do svých komnat. Koneckonců, mohl jsi mezi nimi schovat past. Třeba jeden z těch cherubínů vypustí šíp, až ho pozvednu k očím? Nebo ukrývají nějaké zákeřné zařízení, které vypouští jed? Třeba až přiložím prst na některý hrot jejich kopí? Žil jsem tak dlouho, protože postrádám důvěřivost."

"To je součást tvého génia."

"Který, jak se zdá, se snesl i na tebe."

"Nejsem snad syn svého otce?"

Dá Vinci položil ruku Niccolovi na hlavu.

"To vskutku jsi. Vsadil jsi hodně, abys sem přišel a dal mi svůj dar. Skoro jsem tě nechal popravit, ještě než jsem tě uviděl. Je proti mně spousta intrik. Spousta. Ale ve způsobu, jakým jsi očekával audienci, bylo cosi smělého. Chtěl jsem tě uvidět, ještě než zemřeš."

"Mám zemřít, můj pane, protože jsem tvůj oddaný syn?"

Dá Vinci zavrčel: "Nepřikládej mnoho víry masu a krvi. Nemůžeš dokázat, že jsem tvůj otec, a stejně to pro mě nic neznamená. Takových jako ty jsou tisíce, od žen, na jejichž tváře jsem se sotva podíval."

Odmlčel se a přešel komnatu. "Přesto máš, jak říkáš, velký talent - který jsi nepochybně zdědil po miě."

Já jsem také umělec. Génius. Rozhodl jsem se, že tě nechám žít, dokud nevytesáš poslední figuru. Jaký smysl by měly tři sta a třicet dvě sochy? Porušený kruh? Musí jich být 333 - a všechny s mým obličejem. Sejdi z věže, najdi svůj mramor a vykoněj práci. Jakmile dokončíš svůj úkol, uvidíme, jestli budeš žít."

"Rozumím, můj pane."

Potom Nejvyšší Kněz řekl svým strážím: "Až ho odvedete dolů, pošlete mi nahoru zedníka. Chci postavit vyvýšený kruhový podstavec, na kterém vystavím tyto sochy."

Odvedli Niccola pryč.

Romolu pustili, našla Niccolu. Byl rád, že ji vidí. V rukou a nohou měla díry, protože ji mučili, snažili se z ní vytáhnout nějaké přiznání. Zнала ty způsoby, věděla, kam až zajdou, protože sama bývala jednou z nich. Přiznala se k hluboké nenávisti ke svému pánovi, přála si, aby shnil v pekle za to, jak s ní zacházel.

"Poslala jsem mu zprávu, řekla jsem mu, že jsem v žaláři, a on ji několik prvních hodin nebral na vědomí, protože věděl, že mě budou mučit."

Šla s Niccolem a pozorovala ho, zatímco on trávil následující týden tím, že vytesával poslední sochu, aby dokončil kruh. Při práci jí vyprávěl, co proběhlo mezi ním a otcem v komnatě vysoko nad světem.

Ubytovali se v jedné hospodě na druhém břehu řeky. Ubytování pro ty, kteří se přímo nepodíleli na ostraze Věže, bylo na severním břehu, zatímco Věž stála na jižním břehu. To bylo další bezpečnostní opatření, které mělo chránit Nejvyššího Kněze. Po západu slunce ustal veškerý ruch na řece, a každý, kdo byl po setmění nalezen na jižním břehu, byl okamžitě usmrcen.

"Když jsi byl v té poušti," řekla mu, "často jsem si říkala... no, proč jsi nepřivezl sochy po řece, na bárce? Proč jsi riskoval tu hroznou cestu pustinou?"

Niccolo právě dokončil vytesávání rysů obličeje, poslední detail si vyžádal pět hodin titěrné práce.

Pozvedl sošku do světla, které procházelo zaprášeným oknem, a prohlížel si ji. Byla svěží a bez poskvrnky, jako vždy. Zapadne vzorem na své místo ve svatém kruhu andělů. Byl to sourozenec ostatních 332 figurek - až na jednu výjimku.

Namísto mladistvého obličeje dá Vinciho měla tvář opice. A co hůř, ty opičí rysy připomínaly Nejvyššího Kněze. Krutá karikatura.

Zabalil sošku do kusu látky, než si Romola mohla dokončené dílo prohlédnout, a odpověděl jí na otázku.

"Řeka je přeplněná, plná jeho agentů a špiónů. Víím, jak jsou fanatičtí. Věděl jsem, že ho dokážu přesvědčit, jakmile tu budu, ale oni by mi nikdy nedovolili dojít až k němu. Kromě toho člověk může po řece dopravovat jenom zemědělské plodiny, pokud nemá zmocnění Nejvyššího Kněze. Takové zmocnění jsem neměl. Zabili by mě prostě proto, že bych byl podezřelý, ještě než bych k Věži došel."

Řeka je smrtonosná, jak víš. Pak jsou tu piráti... měl jsem daleko větší šanci, že mě zavraždí na vodě,

než že umřu hladu nebo žízní v písku."

"To je pravda, a taky je pravda, že jsi mohl přejít poušť poměrně nepozorovaně, dokud jsi se nedostal Věži na dohled, samozřejmě. Jenomže... vzal jsi mě s sebou, i když jsi věděl, jak riskuješ. Mohla jsem být taky špión."

Zadíval se na ni.

"Ano, tos mohla. Myslel jsem si to - a myslím si to pořád. Fascinuje mě a děsí mě, že lidé jako ty jsou odhodlaní podstoupit mučení, jenom aby odhalili nepřítele. Je to tajemství, které myslím nikdy nerozluštím... ale kvůli svému otci jsem rád, že má oddané služebníky."

"Mýlíš se ve mně," řekla a dívala se mu do očí.

"Ne," odpověděl Niccolo. "Nemyslím. Jsi pořád ještě omámená mystikou toho muže a myslíš si, že když se ti podaří odhalit nějakou intriku proti němu, že tě vezme na milost a ty znovu získáš jeho přízeň. Byla jsi zaslepená, Romolo, ale já ti vrátím zrak."

Niccolo poslal sochu po kurýrovi dá Vincimu. Pak požádal Romolu, aby s ním sešla k řece, aby ji mohli překročit a získat slyšení u Nejvyššího Kněze, jakmile bude mít čas pohlédnout na poslední sochu.

Cestou k řece jí Niccolo řekl: "Požádali tě, abys mě hlídala, že?"

Zahleděla se na něho a pak přikývla. "Ano. Proto mě pustili z vězení."

"Myslel jsem si to. Dá Vinci by mi nikdy nenechal volnost pohybu, to jsem věděl určitě. Tak jsi to musela být ty."

Došli k molům a čekali až přijede loď, která je převezí.

Po chvíli kolem proplouvala bárka s obrovským mužem u kormidla. Měl jemný, dobrácký obličej, a na sobě měl pletenou vestu, která vypadla jako nová. Když jeho loď doplula k molu, vyškřábal se na břeh. Svátí Strážci jeho loď prolezli, prozkoumali každé prkno, každý trám, než dokažou dovolit, aby vyložili náklad. Jediné zboží, které se mohlo říční barkou převážet, bylo jídlo a pití, a když vás nachytali s jakýmkoli jiným nákladem, na místě vás popravili, žádné omluvy se nepřijímaly. Velký muž pokynul dvěma lidem, kteří ho pozorovali, když se loudal kolem nich.

Když se velký muž vrátil, jeho bárka byla vyložená a loďka se ve vodě pozvedla.

"Převezíš nás?" zeptal se Niccolo.

"Dva sestercie," zabručel obr.

"Souhlasím."

Všichni tři se nalodili na bárku, obr natáhl latinskou plachtu a loď zachytila vítr. Zamířili po řece dolů, k moři.

Komolá vypadala překvapeně, zahleděla se na protější břeh, pak Niccolovi do tváře. "Kam plujeme?"

"Pryč odtud," odpověděl Niccolo.

"Na moře?"

"Ano. Budeme putovat od ostrova k ostrovu tak dlouho, dokud to bude nutné, a budeme se držet o krok před dá Vinciho lidmi, aspoň doufám."

Kývla směrem k obrovi u kormidla v pletené vestě a dobráckým výrazem. Komolá se začínala rozzuřovat, svírala ruce do pěstí. Niccolo od ní ostražitě ustoupil.

"Vy dva jste spolu - domluvení?" řekla.

"Přišli jsme dá Vincimu dopomoci ke zkáze, a teď jsme na útěku. Uvědomuju si, že jsi bývala voják, jako důkaz mám pořád boule, ale můj přítel Domo..." ukázal na obra, "není žádný zdegenerovaný umělec. Mohl by tě roztrhnout jako hada, takže prosím žádné násilí."

Podívala se na Doma, který se široce usmál. Skutečně vypadal na muže, který má obrovskou sílu, a všem třem bylo jasné, že i kdyby Romola bojovala skvěle, o výsledku by nebylo pochyb. Zvlášť když Domo měl ve volné ruce zlověstně vypadající hák na žoky.

Niccolo řekl: "Nechceme tě zabít, Romolo - aspoň já nechci, i když podle Domových pohledů soudím, že si o mně myslí, že jsem blázen a ohrožuju naši výpravu. Obávám se, že ses mi dostala pod kůži, tam v poušti, a že jsem se do tebe zamiloval. Ale jestli se o něco pokusíš, o cokoliv, Domo tě na místě zabije a hodí rybám. Je to jasné? Nedokážu mu v tom zabránit nebo ti pomoci."

Dlouho nehybně stála, jako by zvažovala situaci, a pak se podívala stranou.

Plavidlo konečně doplulo na oceán a Domo nabral kurs na vzdálené ostrovy, za kterými se slunce

ukládalo na noc. Niccolo stál na přídi, pozoroval, jak loď rozčesává vodu, zatímco je vítr hnal na západ, do červené večerní záře. Když už byla skoro tma, přišla k němu Romola.

"Jak jsi to provedl? Tu vraždu?" zeptala se.

"Ach, ještě není mrtvý, ale bude."

"Jak? Otrávilš ty sochy?"

Niccolo zavrtěl hlavou.

"Ne, dal jsem mu dar - nedokonalý dar. Dokonalost je jeho posedlostí. Ted' se chytil do kruhu šílenství. Nezničí ten dar, protože andělé mají jeho tvář a bylo by to, jako by ničil sebe sama. Přesto ho jedna soška zesměšňuje - je mu trochu podobná, ale ve skutečnosti má tvář opice. Bez této sošky je kruh andělů neúplný, obscénní - tři sta a třicet dvě sošky. Vzor v mramoru je porušen, kruh nedokončený, umění zohyzdělé, překroucené v žert, a jeho terčem je on.

Zešílí, zničí ho to."

Oči měla velké a kulaté. "Víš to jistě?"

"Jsem si tím naprosto jistý. Velice miloval mou matku - tehdy u něho byl můj přítel, mudrc Cicaro -, ale když jsem se narodil, popravil ji, protože... protože její krása byla zohyzděna."

"Jak?"

"Prasklinky," řekl Niccolo. "Když mi dala život, zůstaly jí na břiše prasklinky. Zničil ji, protože byla nedokonalá, poskvrněná přirozeným aktem, jehož viníkem byl on sám. Zabil někoho, koho miloval, protože šlel po dokonalosti. Ted' zničí sám sebe - chytil se do sítě vlastní marnivosti. Musí mít kruh andělů, protože činí nesmrtelnými jeho mládí a krásu, ale zároveň je nemůže mít, protože jeden z nich ho zesměšňuje. Bude zuřit, bude se užírat frustrací a vztekem. Zničí se..."

"Jsi génius," řekla.

"Jsem... trochu."

Stáli tam a dívali se na vodu, klouzající pod lodí, zatímco padala tma. Když slunce konečně zmizelo a ochladilo se, položila mu paži kolem pasu.